

Delo v nastajanju. Utopični počitek

Slušni počitek in odprtje razstave (dogodek bo potekal v angleščini)

13. marec 2023, 16.00.

Razstava bo na ogled do 7. 4. 2023.

Sodelujejo: **Vesna Bukovec, Tia Čiček, Ana Čigon**

Večletna umetniško-kuratorska raziskava na temo dela, premišljanja o pogojih deljenja znanja in iskanja alternativnih družbenih ter organizacijskih ureditev nosi začetke v snovanju razstave, ki je bila prvič na ogled novembra 2022 v Galeriji Škuc. S sodelovanjem iščemo odgovore na vprašanja: Kako naprej? Kakšno prihodnost si lahko zamislimo in načrtujemo? Kako vzpostavljati in vzdrževati povezano in solidarno skupnost? Ali znamo sodelovati in kako moramo sebe in družbo prilagoditi ter oblikovati, da bi lahko bolje sodelovale_i? itd. Z željo po globljem razumevanju aktualnega pristopa do dela samega in vloge, ki jo igra znotraj trenutne družbene ureditve, smo med pripravami na razstavo zasnovali_i bralni krožek z namenom deljenja znanja in prebiranja literature, vezane na teorijo dela, skrbi, postkolonializma, delavskih gibanj ipd. Želeli_i smo se odučiti hierarhije vrednot, ki produkt postavljajo nad proces, produktivnost in profit pa nad človeka.¹

Željo po iskanju alternativnih oblik delovanja in bivanja je kmalu zamenjala nuja po odučenju delovnih vzorcev in sprejetju drugačnih načinov prejemanja, deljenja in grajenja znanja. Tako je tudi našo pozicijo iskanja idealnih oblik, ki sicer že sama po sebi kaže na neoliberalno in predvsem inherentno željo po »popolnem«, zamenjalo načelo odprtosti, prilagajanja in sprejemanja – v končni fazi celo okrevanja, ki ga razumemo kot ključnega na poti k prestrukturiranju škodljivega sistema vrednot.

Delo v nastajanju je fluiden proces, ki ga snujemo z željo po boljšem razumevanju lastnega odnosa do dela in skupnosti, kot tudi z zanimanjem za druge in/ali drugačne izkušnje, stališča in tudi prakse. Z medsebojnim sodelovanjem želimo izpostaviti prekaren oziroma nevaren socialno-družbeni položaj, v katerega je potisnjen_a sodobna_en delavka_ec. Razstava z risbami odpira prostor premisleka o osebnih stiskah današnjih prekarnih delavk_cev, željah in zahtevah po znosnejšemu življenju in pravičnejši družbeni ureditvi. Dotakne se tudi preteklih delavskih bojev in dosežkov delavskega organiziranja v tem prostoru ter osebnega angažiranja žensk na različnih protestih za družbene spremembe po vsem svetu.

V okviru dogodkov in razstav vzpostavljamo knjižnice z raznoliko humanistično literaturo, ki podpirajo proces odučenja krivičnih in škodljivih struktur dela in učenja o alternativah. Svoje mnenje o delu, sodobni_emu delavki_cu, skupnosti in prihodnosti so z nami v videu prijazno delile tudi sindikalistka Tea Jarc (Sindikata Mladi plus), dr. Svetlana Slapšak (upokojena redna profesorica, klasična filologinja, antropologinja in pisateljica) ter Jadranka Vesel (Rise, raziskovalni inštitut za socialno ekonomijo). Pomemben del raziskovalno-razstavnega procesa so različni diskurzivni

¹ Za sodelovanje v bralnem krožku se zahvaljujemo: Elvisu Krstuloviću, Ivi Kovač, Mihi Kelemina in Urški Aplinc.

dogodki, namenjeni skupnemu premisleku postopkov in načinov učenja o delu, sodelovanju in grajenju skupnosti.²

V okviru *BREZODRA* (Nagib) pripravljamo performativno branje z namenom počitka med celodnevni dogajanjem. Angleško besedilo je nastalo po naših navodilih s pomočjo umetne inteligence. Črpa iz izbranih odlomkov znanega leposlovja, predvsem znanstvenofantastične literature in humanističnih besedil. Udeleženke_ci in tudi delavke_ci vabljeni_i k počitku ob poslušanju nežnih, mestoma radikalnih, misli o utopičnih svetovih in skupnostih, ki bivajo onkraj zmožnosti našega okolja in družbenih ureditev.³

Delo v nastajanju opozarja na dejstvo, da je trenutne oblike dela in delovanja potrebno premisliti ter določene vedenjske in represivne vzorce prepoznati, se jih odučiti in se jim zoperstaviti. Načine okrevanja in opolnomočenja vidimo v deljenju znanja, ustvarjanju skupnosti in vzpostavljanju drugačnih življenjskih ter delovnih razmer. Preoblikovanje obstoječe hierarhije vrednot, ki zapostavlja delavko_ca zavoljo profita in lažnega »napredka«, pa vidimo kot ključno za snovanje pravičnejšega sveta.

Vesna Bukovec, Tia Čiček, Ana Čigon

Zahvala: Petra Hazabent, Miha Horvat, Stefan Alex, Marie Andrée-Pellerin, Petra Kolmančič, Peter Dobaj / Kulturni center Maribor, mag. Emica Antončič / založba Aristej, Knjižnica Tete Rosa / Pekarna Magdalenske Mreže, Amelia Kraigher in Alvina Žuraj / Založba /*cf, Tanja Velagić / Založba Sophia, dr. Maja Pen, Živa Kleindienst, Irena Borić, Klara Drnovšek Solina in vsem ostalim posameznikom, ki so posodile_i knjige za knjižnico.

Organizacija: Društvo za kulturno produkcijo in afirmacijo umetniških procesov NAGIB in GT22/Fundacija Sonda

² Ob razstavi v Galeriji Škuc smo pripravile diskusiji o [delu](#) in [skupnostih](#), umetnica in piska Andrea Knezović pa je pripravila [celonočne umetniško-raziskovalne aktivnosti](#) o institucionalnih prekinitvah, osredotočene na fenomena spanja in počitka, ki ju premišljamo skozi performativne oblike dela.

³ Za znanstvenofantastične literarne predloge se zahvaljujemo [Marie Andrée-Pellerin](#), da je z nami prijazno delila svojo bazo virov, ki je nastala v sklopu njene doktorske raziskave.